

zakramenti, mirno v Gospodu zaspala Marijina družbenka Krumpačnik Marija, stara 43 let. Njene telesne ostanke smo spremili k zadnjemu počitku na rožnovensko nedeljo 6. oktobra. Spremile so jo na zadnji poti Marijine družbenke. Naj v miru počiva!

Prevalje. V nedeljo dne 20. oktobra, ob 9. uri dopoldne v gostilni Rifel se vrš. ustanovni občni zbor podružnice Zveze absolventov kmečijskih šol na Prevaljah. Vsi dobro misleči absolventi kakor tudi kmetje vljudno zabljeno: kmetje, udeležite se kmečko-stanovskega zborovanja!

Reka pri Hočah. Na Terezijino je obhajala že svoj 71. godovni dan gospa Terezija Lebe v Reki, ko je dopolnila dne 11. oktobra t. l. 70. leto svojega življenja. Mnogo je v tej lepi dobi delala, skrbelo, pretrpela in poskusila, vedno pa je bila vrta slovenska žena, ki se žrtvuje za svojo družino; a ljubi tudi svoj narod in čuva sveto ognjišče krščanskega mišljenja in življenja. Od 9 otrok sta dva že umrla, drugi razum najmlajšega pa so si že ustanovili svoje družine. A vedno so še v Reki, pri mami kakor doma, iskrena ljubezen brez zavisti jih vse veže, ograva in oživlja pa to lepo zastopnost in ljubezen kot solnce veliko mamičino srce, ki vse ljubi, ki je pač skoro neusahljiv vir sreče za vso družino. Ljubeznivo, pa tudi resno in odločno uči, opominja, sočustvuje, skrbi in uravnava vse kakor pač življenje nanese. Iz majhnega začetka sta z že 8 let pokojnim možem Francem dvignila trgovino in gostilno, ki jih zdaj ima sin Joško, na lepo višino in ustvarila važno postojanko za tujski promet na Pohorje. Blagopokojni mož je bil kot vrl domoljub leta 1914 tudi aretiran in v ječo vržen na podlagi podlih denuncijacij. Z višine 70 let življenja se lahko Lebejeva mamika ozira z zadovoljstvom na vse trude, skrbi, žrtve in težave življenja. Mi ji k 70letnici iskreno častitamo, želeč, naj še solnce njenega blagega srca dolgo sije njeni družini, naj pa njo ohranijo in oži-

vljajo še dolgo nebeškega solnca žarki milosti in blagoslova!

Zgornja Poljskava. Zapustil nas je obče spoštovani in ugledni starešina, začasno na sodišču v Slov. Bistrici, g. dr. Josip Dobrovšek in nastopil svojo novo mesto kot starešina sodišča v Sevnici ob Savi. Pridobil si je v času tukajšnjega delovanja s svojo nepristranostjo in pravičnostjo kot kazenski sodnik globoko spoštovanje in odkritosrčno ljubezen celega okraja, posehno pa še Poljskave.

Velika Nedelja. Šolska kuhinja. Kakor lani, bo tudi letos poslovala pri nas že priljubljena, udomačena in potrebna šolska kuhinja, katera je lani pokazala v resnici velik uspeh. Zato prosimo tudi za to zimo vse naše dobre gospodinje in gospodarje ter druge dobrotnike, da tudi letos pripomorete s svojimi močmi, obdržati skozi vso nastopajočo zimsko dobo to ustanovo, ki bo z vašimi podporami zamogla prehraniti preko opoldneva tako veliko število otrok, ko minulo leto, ne oziraje se na premoženjsko stanje posameznikov. Vsak naj po svojih močeh stori, da se preko opoldneva prehranijo oni otroci, ki radi oddaljenosti ne morajo domov k obedu. Sicer pa se moramo zavedati, da kar smo storili tem našim malim, smo sebi storili, svojemu rodu, svoji krvi! Z božjo pomočjo in pomočjo vas vseh storimo tudi letos za naše male in uspeh v nraštenem kakor tudi zdravstvenem pogledu ne bo izostal.

Križevci. V nedeljo dne 20. oktobra so vršili pri Sv. Križu pri Ljutomeru, zjutraj po rani

sv. maši, ustanovni občni zbor krajevne organizacije Jugoslovanske radikalne zajednice. Na občnem zboru bo govoril naš stari znanec tukajšnje župnije gospod Franjo Žebot z Maribora.

Ljutomer. Nekaj novega bo prihodnjaja nedeljo v Katoliškem domu. Videli boste kinofilm o slovesnostih evharističnega kongresa v Ljubljani. Film bodo dopolnjevale skopične slike. Predavanje bo pa imel tajnik Prosvetne zveze iz Ljubljane g. Vinko Zor. Vsi ste vabljani k tej prireditvi. Oni, ki ste se evharističnega kongresa udeležili, ga boste na novo doživeli, kateri pa ste takrat bili doma, pa ga boste v duhu doživljali ob lepih slikah in živem filmu. Za kritje stroškov se bo pobirala malenkostna vstopnina. Ker je ta dan misijonska nedelja, bomo preostanek naklonili misijonom. Ne zamudite! — V svetovni vojni padli vojaki naše fare dobijo svoj spomenik. Marmorna plošča z imeni bo vzdana v steno farne cerkve na sprednji strani. Spomenik bo do praznika vseh svetnikov gotov in tega dne blagoslovljen. Tega dne bo slovesno blagoslovljen tudi novi križ na pokopališču, ki bo letos na novo preurejeno. — Oskrbništvo admontskih vinogradov je dalo prenoviti križ in kapelo v Grezovčaku, katera sta bila preteklo nedeljo na novo blagoslovljena. — Tudi v naši fari se je začelo novo politično življenje. Nimamo pa še do konca organizirane nove stranke. Zato bo to nedeljo po osmi sv. maši v dvorani Katoliškega doma ustanovni občni zbor nove stranke JRZ za mesto Ljutomer in

Italijanske težave z gorivom v Abesiniji.

Najšibkejša točka italijanskega vojnega prometnega načrta je preskrba z gorivom za vozila. Italija ga ima na razpolago le majhne količine in če upa, da bo našla v Abesiniji oljne vire, mora priti pač najprvo do njih. Računa tudi z domašnimi kurilnimi snovmi, n. pr. z lesnim plinom. Te pa seveda še niso dobro prezkusene in ne moremo vedeti, kako se bodo obnesle.

Nekaj o Abesiniji.

Abesinija je razdeljena na 10 provinc. Te so: Ogaden, Galla, Tigre, Kaffa, Džima, Šoa, Godžam, Amhara, Danakil in Vola.

stvar. S stisnjenimi zobmi je šepal naprej, dokler ga ni mogel nikdo več doseči s kroglo iz gozda. Šele nato je odložil tovariša in mu preiskal rano, ki je bila težkega značaja, vendar ne smrtonosna.

Franc je pojasnjeval v pretrganih presledkih, kako so ga opomnili prvi Lavisonovi strelci, da mu je prihitel na pomoč.

Prijatelj se mu je zahvaljeval za pomoč z zatrdilom, da bi bil brez njegovega odločilnega posega v boj sigurno zgubljen.

Prijatelja sta se dvignila in vlekla ter šepala po zasneženi ravni v temni noči kakor po križevci poti. Komaj in komaj sta dosegla kočjo v zavesti, da še nikakor ništa rešena pred preganjalci! Za enkrat sta bila pod dobro zavaranostreho, na toplem ter dovolj preskrbljena s prehrano ter strelivom. Sklenila sta, da se bosta pustila oblegati v taborišču, kjer se bosta branila do zadnjega zdihljaja.

Frančeva rana ni bila kar tako, kakor je zgleдалa na prvi pogled. Razbita so bila od kro-

gle pleča in načeta celo pljuča. Popolen ter daljši mir je bil neizogibno potreben, če je še hotel okrevati. Orjaški Amerikanec se je zlizal v par dneh in se že upal iz snežne trdnjave venka! po otoku na ogled. O kakih indijanskih napadalcih ni bilo daleč naokrog ne duha in ne sluha. Ali so jo skupili rdečkarji v ponočnem boju tako hudo, da so popolnoma opustili maščevanje, ali so se pa zavlekli po pomoč? Na ti dve vprašanji ni bilo pravega odgovora. Lavison, ki je imel že večkrat posla z rdečkarji, je trdil, da Indijanec ne odneha v maščevalnosti, pa naj velja, kar hoče! Ranjeni Gruber je zatrjeval po svoje, da se oblege in spopada z Indijanci u bati pred zginom zime ter snega.

Skupen sklep samotarjev se je konečno glasil: Kakor hitro bo Franc količkaj pri moči in bodo dopuščale vremenske prilike, bodeta ostavila kočjo na otoku in se bosta preselila v kak drugi kot, kjer ju ne bodo tako naglo iztaknili Indijanci. Zlata je tičalo pod peskom ob ogromnem Medvedjem jezeru povsod in zakaj si natakati smrtno sovraštvo Indijancev na preveč vidnem mestu.

okolico. Izvolil se bo novi odbor, ki bo zana-prej vodil vse posle. Vabimo vse volilce, da se tega političnega sestanka gotovo številno ude-ležijo!

St. Andraž pri Velenju. Pred kratkim smo brali v »Slovenskem gospodarju«, da šreska načelstva razpošiljajo odlok zoper konkubi-nate ali divje zakone. Pri nas pravimo take-mu razmerju »koruzni zakon« ali kratko »na koruzi«. Čudno se nam zdi, da v naši občini o tem ničesar ne vemo, namreč o kakem od-loku zoper »koruznike«, o koruznikih samih že vemo, in sicer še preveč. Če je naša občina tudi dobila kak odlok (in ne vemo, zakaj bi ga ne), zakaj neki ne nabije tega na občinsko desko?!

Dramlje pri Celju. Dne 20. oktobra se vrši letna cerkvena slavnost podružnice sv. Uršule, ki traja kot običajno tudi še v pondeljek. Kramarjem bo letos jako prav prišlo, da se slavnost obhaja pred godom, kajti dne 22. t. m. se bo vršil redni veliki letni sejem. Sejm-ska uprava bo poskrbela za velik dogon ži-vine. Različne vrste sadnih drevesc si bo ta dan lahko marsikateri nabavil pri domačih sadjarjih, ki jih vzgajajo na tisočet!

Sv. Peter pod Sv. gorami. V župniji imamo precej korenjakov, k' so prekoračili 80. leto starosti. To nam je v ponos in v veselje, ker se zavedamo, da tu živi zdrav in klen rod. Očak med našimi očanci pa je Mošet Anton, kateri je 3. oktobra t. l. prekoračil 90. leto svojega življenja. Je to možak, kateri je stal vedno v katoliško usmerjenih vrstah in ki zasluži, da se ga spomnimo ob njegovem živ-ljenjskem jubileju. Bil je svojčas ključar žup-ne cerkve sv. Petra, ključar podružne cerkve sv. Križa ter cela desetletja ključar sloveče romarske cerkve Matere božje na Sv. gorah. Gotovo je še v živem spominu pri romarjih, ki ga poznajo po njegovi sicer mali postavi, pa po strogoti, ki jo služba cerkvenega klju-čarja pri tako veliko obiskani božji poti kot so Svete gore zahteva. Še mnogo bolj pa je v spominu pri čč. duhovščini, katero je ob priliki romanj, po končanih napornih urah v cerkvi, znal zabavati na samo njemu lasten način. Jubilanu, ki biva ob skrbni negi svo-je ženke, v krogu svojih vnukov pri sinu Jo-zetu, sedanjemu svetogorskemu cerkvenemu

ključarju, želimo, da uživa večer svojega živ-ljenja v zadovoljstvu in da ga za njegov trud r'koč v nebeških dvorih nagradi. Ona, kateri je služil toliko let — svetogorska Kraljica!

Sv. Rupert nad Laškim. Tako prijetno, toplo jesen imamo letos, da se ne moremo Bogu dovolj zahvaliti za to dobroto. Ljudje povsod sejejo ozimino in z veseljem spravljajo polj-ske pridelke. — Najbolj pa želimo, da bi ugo-dno izpadla naša zadeva z upostavitvijo stare občine Sv. Rupert. Jeenesarski mogočnjaki so

nam starodavno občino raztrgali na tri kose tako nespametno, da se vsak trezno misleči človek mora zgražati in jeziti nad toliko kri-vico. Sedaj je nad 80% občanov v St. Rupertu odločno zahtevalo, da se vpostavi stara ob-čina; napravila se je tozadevna prošnja na notranje ministertvo. Vsak razsoden človek ta korak pozdravlja, samo nekaj Trobendol-čanov se je dalo preslepiti, da so poslušali znane Marušič-Pucelj-Kramarjeve pofarje. To je obsodbe in obžalovanja vredno.

Ženski svet

Materinstvo.

(Nadaljevanje.)

Postelja, v kateri imamo žimnice, moramo tudi pripraviti nekoliko udobneje. Pod žim-nico prekrizamo dve deski tako, da je hrbet ravno na križišču. Postelja se tako ne upo-giblje ter ostane žimnica ravna brez vdolbin, ki povzročajo neprijetnosti med porodom. Tudi na žimnico damo najprej kos nepre-močljivega platna in nato rjuhe, kakor sem omenila že zadnjič.

Pred porodom se mora žena temeljito sko-pati ali vsaj umiti v topli vodi, kateri je do-bro dodati par kapljice lizola. Pri porodu se bolnici rada zapira voda. V tem slučaju je treba na mehur dati tople obkladke in polo-žiti pod porodnico posodo tople vode. Bolnica mora iti točno vsak dan na stran. Zaprtje se po porodu kaj rado pojavi, zato je dobro pri-praviti kakšna odvajalna sredstva.

Žena sama mora poskrbeti, da ima babičino pomoč takoj pri roki. Če pa je porod otežko-čen in postane stanje bolnice nevarno, ne smemo odlašati prav nič, temveč moramo ta-koj poklicati zdravnika.

Še se pojavljajo pri nas nad vse žalostni slučaji. Če zbolí krava v hlevu ali prašiček v svinjaku, tedaj uvidi gospodar, da je zdrav-niška pomoč nujna. A ne uvidi tega, ko se mu zvija žena v strašnih porodnih bolečinah, ko visi njeno življenje in morda tudi življe-nje neboljenega otročička na tanki niti. Res je danes obupna borba za obstanek. Res, ni

denarja v kmečkih hišah. A v takšnem pri-meru mora mož, ki goji v sebi le količkanj človeških čustev, žrtvovati, karkoli mu je mo-goče, da reši sebi ženo, otroku mater in do-mu gospodinjjo.

Kdaj sme porodnica vstati?

Pri tem se pri nas veliko zagreši. Naše že-ne vstajajo še pred tednom, ker jih delo goni iz postelje. A malokatera je toliko močna, da bi to lahko brez posledic prenesla. Navadno se taka žena, ki vstane prezgodaj iz poro-dniške postelje, le počasi popravlja. Marsika-tera pa hira vse življenje zato, ker je mo-rala prerano vstati.

Pravilno ravna žena, ki ostane prvi teden v postelji, drugi teden pa vstane in se pola-goma privaja hoji in gibanju v sobah. Potem lahko opravlja lažja dela.

Hrana mlade matere je v prvih dneh mle-ko, juha, čaj in prepečenec s surovim mas-lom. Naslednja dva dni lahko je jajca, mlečni zdrob, kavo. Dalje belo meso od perutnine, krompirjev piré in druge lahke jedi. Po enem tednu pa zopet lahko uživa navadno hrano.

Zelje.

Zeljenad spada k najvažnejšemu hranilvu, dasi ne vsebuje dosti redilnih snovi. Največ ima v sebi ružičastih snovi: soli, železa, ka-lija itd. Vse to daje zeljenjavi prijeten okus, ki nam vzbuja tek in pospešuje prebavo. Lju-dje, ki uživajo dosti mesa, jajc in mleka, ra-di bolehalo na slabi prebavi in zaprtju, ločim

Povsem ozdravljeni Lavison je opustil na-stavljanje pasti in je raziskoval okolico, da bi sam mogoče odkril kje v snegu indijansko sled.

Minuli so dnevi, tedni in meseci, nobene napovedi o kaki bližajoči se nevarnosti.

Tudi Franc si je že bil opomogel toliko, da je ostavljajl kočo za krajše sprehode, ki so mu vidno vračali ter krepili zdravje. Siguren je bil, da bo pred spomladjo pri prejšnjih močeh in se bosta selila s prijateljem s popolnimi — zdru-ženimi močmi.

Popolen izostanek Indijancev je zazibal oba samotarja s časom v toliko brezbriznost, da sta že zopet nastavljalta pasti, jih pregledovala in izostajala z doma v urah, ki so bile kolikor to-liko svetle.

Dan pred Božičem je obstal Lavison po pre-gledu pasti na hribu, zasajal pogled proti severu po ravnini, po kateri se je podil vihar.

»Pripravljena morava biti na blizzard (po-sebno ljut sneženi vihar)«, se je obrnil s poja-snilom do tovariša. »Da, blizzard se bliža in obe-tajo že predznaki vso njegovo ostrost.«

Nagovorjeni je obrnil viharju hrbeč, ker ga

je skoraj navpično se padajoči sneg pikal ter zbadal v obraz, kakor s šivankami.

»Kar se tiče mene, mi je hudega vremena že sedaj dovolj.«

Amerikanec se je nasmehnil z razlago:

»Franc, pihati ter briti šele prične. V deve-tih do desetih urah bova lahko govorila o bliz-zardu. To zimo sva itak srečna, ker je še niti prav okusila nisva. Vsekako bo pa za naju do-bro, da se začneva spravljati proti domu. Kar tukajle v bližini je še par pasti, katere morava pregledati in za tem sva gotova.«

Šla sva navzdol po hribu in na drugi strani do skupine pečovja. Med dvema skalama se je skrival srednje velik volk, ki je tičal z eno prvo ter zadnjo tace v železju. Ko sta se mu pribli-žala lovca, je dvignil glavo, ju pogledal, ne da bi bil pokazal besno jezne zobe. Samo njegove rjave oči so švigale sem ter tja.

»Tako dela zmiraj volk«, je pripomnil Ame-rikanec. »Nikdar ne skuša, da bi iz pasti po-padel. S krepelom ga lahko ubiješ brez nadalj-nega.«

Dalje sledi.

V bližini Aque kop-ljejo železo.

Na jugovzhodu Ta-naškega jezera so naj-dišča zlata in mnogih rud.

Na severu Addis Abe-be raste bombaž.

Na vzhodu železniške prege Addis-Abeba — Džibuti uspeva kava, ki daje slovito mokko, enako tudi na jugo-vzhodu Hararja.

V Ogađenu uspeva ovčjereja, višje proti jugovzhodu je dosti bi-volov in volov.

Prebivalstvo Abes-nije govori 150 narečij, službeni jezik je am-harščina.

Amharska abeceda ima 267 črk.

SIRITE NAŠ LISTI